

(સમય : બપોરે ૨ : ૦૦ થી ૫ : ૦૦)

સત્સંગ પ્રાણ - ૧ : પ્રશ્નપત્ર - ૨

સૂચના :- આ પ્રશ્નપત્રમાંથી થોડા-ઘણા પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૧ માર્ચ, ૨૦૨૦ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પુછાશે. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાનાં પાનાં જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે ‘લહિયા’, ‘ડમી રાઈટર’ કે ‘અન્ય વ્યક્તિ’ દ્વારા લખાઈને આવેલી પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં. અસ્પષ્ટ અને ઉકેલી ન શકાય તેવા જવાબો માન્ય ગણાશે નહિ. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો. પરીક્ષાખંડમાં પરીક્ષા દરમ્યાન કોઈ પણ પરીક્ષાર્થીએ મોબાઈલ ફોન તથા ઇલેક્ટ્રોનિક સાધનો જેવાં કે ટેબ્લેટ, લેપટોપ વગેરેનો ઉપયોગ કરવો નહિ તથા પોતાની પાસે રાખવા પણ નહિ.

વિભાગ - ૧ : બ્રહ્મવિદ્યાના અમૂલ્ય ગ્રંથો - તૃતીય આવૃત્તિ, જૂન - ૨૦૧૩

(કુલ ગુણ : ૧૦૦)

પ્ર.૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો. [૮]
નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. અવતાર અવતારીનો ભેદ કેમ સમજવો ?

- (૧) ☐ ભવાયો ને વેષ
(૨) ☐ રાજા ને રાજાનો નોકર
(૩) ☐ તીર ને તીરનો નાખનારો
(૪) ☐ તારા ને ચંદ્રમા

૨. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી : આત્મા-પરમાત્માનો અપરોક્ષ અનુભવ

- (૧) ☐ મા ! મને દહીં આપો.
(૨) ☐ આજ તો વસંતનાં ગીત ગાઓ.
(૩) ☐ ભગવાનને મૂકીને તો કોઈ ક્રિયા કરીએ જ નહિ.
(૪) ☐ હું પ્રતિલોભ કરું કે આમ ભગવાન દેખાય છે.

૩. સમન્વયાત્મક તત્ત્વજ્ઞાન

- (૧) ☐ ચારે શાસ્ત્રે કરીને જે સમજે તે પરિપૂર્ણ જ્ઞાની કહેવાય.
(૨) ☐ બેને મૂકી દે તો પુંણો જ્ઞાની કહેવાય.
(૩) ☐ વેદાંતી તે દંભી જ્ઞાની છે.
(૪) ☐ ત્રણેને મૂકી દે તો અર્ધો જ્ઞાની કહેવાય.

૪. જીવોના કલ્યાણાર્થે ભગવાનના નિશ્ચયની દૃઢતાનો આગ્રહ

- (૧) ☐ જે તેજને વિશે મૂર્તિ છે તે જ આ પ્રત્યક્ષ સ્વામી છે.
(૨) ☐ આ વાત સમજીને એની દૃઢતાની ગાંઠ પાડ્યા વિના છૂટકો નથી.
(૩) ☐ આજ છે તેવી જ કાલ નવી રાખજ્યો.
(૪) ☐ સહેલાઈથી વિસારી દેશો મા.

પ્ર.૨ નીચે આપેલા વિષયો ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (પંદરેક લીટીમાં)

[૧૦]

૧. બ્રહ્મવિદ્યાનું તાત્પર્ય અથવા ૨. શ્રીજીમહારાજની સેવાની તત્પરતા
૩. સ્વામીની વાતો : ગ્રંથનું સ્વરૂપ અથવા ૪. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની સેવાભાવના

પ્ર.૩ પ્રમાણ પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો.

[૬]

ઉદાહરણ :- ગઢડા મધ્ય ૩૫ - ‘આ મારી સર્વે ઈન્દ્રિયોની ક્રિયાને વિશે મને આત્માનું ક્ષણમાત્ર પણ વિસ્મરણ થતું નથી.’

ઉત્તર :- શ્રીજીમહારાજનું દિવ્ય વ્યક્તિત્વ - વિચારશીલતા

૧. “કરોડ જન્મ સુધી અંતર્દષ્ટિ કરે ને ન થાય તેટલું એક મહિનામાં થાય એવું આ સમાગમમાં બળ છે.”
૨. “મોક્ષમાં વિઘ્ન ન આવે, એમ ઉપાય કરવો.”
૩. “સુખિયા રહેવાને અર્થે સાંખ્યવિચાર શીખવો.”
૪. “વચનામૃતમાં બધા જ શબ્દો આવી જાય છે. કોઈ વાત અવિદ્વાન રાખી નથી.”
૫. “ભગવાનમાં મનુષ્યભાવ રહી જાય તો કલ્યાણ ન થાય.”
૬. “ત્યાર પછી માઘ માસમાંય, કરું પારાકકૃચ્છ્ર કહેવાય;”

પ્ર.૪ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો.

[૬]

૧. શ્રીજીમહારાજ કયા પ્રત્યેની અતૃપ્ત લગનીની વાત કરતાં ગઢડા મધ્ય ૪૮માં શું કહે છે ?
૨. વાતોનું સામર્થ્ય જણાવતાં સ્વામીએ પ્રકરણ ૧/૨૩૧માં શું કહ્યું છે ?
૩. લોચા પ્રકરણનાં કેટલાં વચનામૃતો છે ?
૪. શ્રીજીમહારાજે ધૂધૂબાજ માર્ગ ચલાવ્યો છે, પણ કયો સિદ્ધાંત મૂકી દીધો નથી ?
૫. ‘સેવા’ની મૌલિક વ્યાખ્યા કરતાં સ્વામી શું કહે છે ?
૬. ‘પ્રાપ્તિના મહિમાનો કેફ ઘૂંટાવતાં’ સ્વામીએ પ્રકરણ : ૧/૧૬૬ની વાતમાં શું કહ્યું છે ?

પ્ર.૫ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (પચ્ચીસ થી ત્રીસ લીટીમાં) [૧૦]

૧. વચનામૃતમાં સર્વે શાસ્ત્રોનાં સાર-રહસ્ય-સિદ્ધાંતની વાતો

૨. સ્વામીની વાતોમાં દૃષ્ટાંતશૈલીની વિલક્ષણતા

વિભાગ - ૨ : શાસ્ત્રીજી મહારાજ વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર ભાગ - ૧ - નવમી આવૃત્તિ, જુલાઈ - ૨૦૧૪

પ્ર.૬ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં) [૧૨]

૧. શાસ્ત્રીજી મહારાજના યોગથી થયેલાં પરિવર્તનો ('બ્રહ્મજ્ઞાનની અદ્ભુત લહાણ' થી 'કોઠારીનો પરિતાપ' સુધીના જ પ્રસંગો)

૨. કથાવાર્તા દ્વારા વ્યક્ત થતો શાસ્ત્રીજી મહારાજનો પ્રૌઢ પ્રતાપ ('સોરઠના પંચતીર્થમાં' થી 'વઢવાણમાં મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા : પ્રથમ દિગ્વિજય' સુધીના જ પ્રસંગો)

૩. શાસ્ત્રીજી મહારાજે ઉપાસના પ્રવર્તન માટે સહેલાં કષ્ટો ('વડોદરામાં વચનામૃતની કથા' થી 'વરતાલનો દરવાજો છોડશો નહિ' સુધીના જ પ્રસંગો)

પ્ર.૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.

(દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા)

[૮]

૧. શાસ્ત્રીજી મહારાજની સેવાભાવના ('સંજાયામાં સમૈયો' થી 'રાણાભાઈ શુષ્ક સત્સંગી મટી શુદ્ધ સત્સંગી થાય છે' સુધીના જ પ્રસંગો)

૨. નિજ આશ્રિતોના રખેવાળ સ્વામીશ્રી ('ઉકાળો ગળ્યો ને મોળો છે' થી 'મહાપુરુષદાસજીનો અક્ષરવાસ' સુધીના જ પ્રસંગો)

૩. શ્રીજીમહારાજનો સંકલ્પ : શુદ્ધ ઉપાસનાનાં મંદિરો અને વિઘ્ન ('અક્ષરપુરુષોત્તમના જ્ઞાનની શરૂઆત' થી 'શુદ્ધ ઉપાસનાના પ્રવર્તક' સુધીના જ પ્રસંગો)

પ્ર.૮ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો.

(પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું)

[૧૨]

૧. બ્રહ્માંડ તૂટી પડે તોપણ પથ્થર નહિ પડે

૨. સેવા અને તપની મૂર્તિ

૩. મારો જન્મ મંદિર કરવા સારુ જ છે

૪. બળદ આ બાજુ ખેંચી લાવ્યા

૫. સુરત પ્રતિ પ્રયાણ

પ્ર.૯ નીચે આપેલાં પાત્રોમાંથી કોઈ પણ એક પાત્રના પ્રસંગો વર્ણવી વ્યક્તિત્વનું આલેખન કરો.

[૮]

૧. કૃષ્ણસ્વરૂપાનંદજી બ્રહ્મચારી ('કૃષ્ણજી મહારાજને ઘેર જવાનું નિયમ' થી 'આશીમાં પારાયણ' સુધીના જ પ્રસંગો)

૨. સાધુ હરિકૃષ્ણદાસ ('સ્વામીશ્રીના પ્રતાપનો પ્રકાશ' થી 'સ્થિતિ ટકાવવાનો મુદ્દો' સુધીના જ પ્રસંગો)

વિભાગ - ૩ : સ્વામીની વાતો - એકવીસમી આવૃત્તિ, સપ્ટેમ્બર - ૨૦૧૫

પ્ર.૧૦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બેના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પાંચેક લીટીમાં)

[૬]

૧. જીવ મહારાજને પુરુષોત્તમ કહેવામાં શા માટે અટકે છે ?

૨. સો કરોડ રાખનાં પડીકાંને વિષે સ્વામી શું સમજાવે છે ?

૩. મોટા સંતની દૃષ્ટિ ક્યારે થાય ? અને ક્યારે ન થાય ?

પ્ર.૧૧ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર અભ્યાસક્રમની 'સ્વામીની વાતો'નું પ્રમાણ આપી સમજાવો.

(આઠ થી દસ લીટીમાં)

[૪]

૧. મુક્તાનંદ સ્વામીએ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને વૃત્તિના નિરોધવાળા કહ્યા.

૨. પર્વતભાઈએ સ્વરૂપાનંદ સ્વામીને દાદાખાચરનાં નળિયાનું ધ્યાન ધરવાનું કહ્યું.

૩. સત્પુરુષને વિષે દૃઢ પ્રીતિ એ જ આત્મદર્શન ને પરમેશ્વરનાં સાક્ષાત્ દર્શન થવાનું પણ એ જ સાધન છે.

૪. અમોઘાનંદ સ્વામી અક્ષરધામમાં ન જતા વૈકુંઠલોકમાં ગયા.

પ્ર.૧૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો.

[૪]

૧. બુદ્ધિયોગ તે શું છે ?

૨. મહારાજ અને સંતને પોતાના જેવા મનુષ્યો જાણે છે તે ઉપર સ્વામી કયો શ્લોક બોલ્યા ?

૩. સત્સંગીકા કેસા કલ્યાણ હોતા હે ? આ પ્રશ્ન કોણે પૂછ્યો ?

૪. માયાના પેયમાં ક્યારે ન અવાય ?

પ્ર.૧૩ નીચે આપેલા કોઈ પણ બેના દૃષ્ટાંત અથવા પ્રસંગ વર્ણવી તેનો સિદ્ધાંત લખો. (કુલ આઠેક લીટીમાં)

[૬]

૧. શાહુકાર વિષ્ણુના લોકમાં ગયો.

૨. રાવણની સભામાં અંગદે પગ રોપ્યો હતો.

૩. આ સાધુની ઓળખાણ થઈ છે તેનાં બેય પગલાં અક્ષરધામમાં છે.

*

*

*

 અગત્યની જાહેરાત તમામ પરીક્ષાર્થીઓ આપણી સંસ્થાની દર્શાવેલી website - link પરથી જૂનાં વર્ષોનાં પ્રશ્નપત્રો તથા મુખ્ય પરીક્ષાના જ ઉકેલપત્રો નિ:શુલ્ક ડાઉનલોડ કરી શકશે તથા તેની પ્રિન્ટ પણ કાઢી શકશે.

<http://www.baps.org/Satsang-Exams.aspx>